

Sigurni ljudi smeju

Izbornog dana 17 septembra odlučuje se o švedskoj budućnosti, a ti i ja biramo. Svi imamo istu odgovornost, naši glasovi su podjednako važni. Da li ćemo da poboljšamo blagostanje ili ćemo ga pogoršati time što ćemo iz naše zajedničke kase odbiti svaku petu oporezovanu krunu? Da li će se švedski model unaprediti- ili napustiti?

Svi možemo da se razbolimo ili da ostanemo bez posla. Svi starimo, a ponekad se porodica uvećava. Zato u Švedskoj imamo zajednička zaštitna osiguranja. Oni nam pružaju ekonomsku sigurnost pri takozvanom gubitku dohotka. To jest, kada zbog nezaposlenosti, bolesti, ili povrede na poslu, ili prilikom negovanja male ili bolesne dece ne možemo raditi. Život se menja, a ponakad promena može učiniti da je čoveku potrebna posebna pomoć.

Mi socijaldemokrate smatramo da ljudi koji se razbole ili zato što preduzeće ode u stečaj, ne trebaju zbog toga biti primorani da prodaju svoju kuću. Niti da deca ako se jedan od roditelja razboli ili ostane bez posla, moraju da prekinu sa slobodnim aktivnostima. Zato su potrebna pravedna i bezbedna osiguranja koja prilikom bolesti, nezaposlenosti, povrede na poslu i roditeljskog odsustva pružaju dobru zaštitu zarade. Ovo stvara sigurnost za svakoga, ali i za cele porodice. Ovo čini da smemo ulagati u novo obrazovanje, da promenimo stan, da stvorimo porodicu ili da pokrenemo preduzeće. Od ovoga svi imaju koristi. Sigurni ljudi smeju.

Naš švedski model se zasniva na tome da kada smo zdravi i zaposleni, mi smo solidarni sa onima kojima je baš tada potrebna pomoć društva. Kada smo zdravi i zaposleni mi uplaćujemo deo našeg dohotka u zajednička osiguranja, od kojih kasnije dobijamo pomoć ako se život promeni- kad ostanemo bez posla ili se razbolimo. Ovo Švedsku čini solidarnijom i pruža efektivnu sigurnost, za šta svi imaju novca.

Nas koji živimo u Švedskoj ova zaštitna osiguranja čine sigurnijima, jačima i smelijima. Zajedno mi Švedsku činimo konkurentnijom i otvorenom prema svetu. Ovo je preduslov za naš visoki životni

standard i blagostanje. Lična sigurnost i razvoj daje nacionalni priraštaj i blagostanje. Zato su zaštitna osiguranja važan deo švedskog modela blagostanja. Ona daju sigurnost i stvaraju preduslove za priraštaj i nova zaposlenja.

Alternativa

Protiv našeg ubeđenja da sigurni ljudi smeju, stoji uverenje desne alijanse predvođene konzervativcima da gladni vukovi najbolje love. Konzervativci hoće da pogoršaju zaštitu koju pružaju sistemi zaštite smanjenjem nadoknade, uvođenjem posebnog dana uskrate i što će reći ne većim nadoknadama.

To znači da se ekonomska zaštita pri nezaposlenosti, roditeljskog odsustva, bolesti, povrede na poslu ili negovanja bolesnog deteta znatno pogoršava. Mnogo bolesnih i nezaposlenih već sada žive sa veoma niskim zaradama. Kako se olakšava onom koji je teško bolestan, ili nezaposlenom da se vrati na posao, ako se nadoknada smanji tako mnogo da je porodica primorana da napusti kuću i dom?

Konzervativci su stranka koja želi smanjiti plate. Smanjenjem nadoknade za privremeno nezaposlene (A-kassa) i bolesničke nadoknade konzervativci žele da time stvore tržište sa niskim platama. Onaj ko je bolestan ili nezaposlen dobiće tako nisku nadoknadu da će biti primaran da prihvati posao s niskom platom od koje neće moći da se izdržava. Ovo će sa svoje strane da vrši pritisak na sve plate. Stvara se začarani krug. Kada sve više ljudi prima manju platu, u društvu se smanjuje potražnja i ekonomija se pogoršava.

Da li je smanjenje plata, za Švedsku, pravi put da konkuriše na globalnom tržištu? Mi socijaldemokrate verujemo u znanje i kompetenciju, ne u pogoršanu sigurnost i niže plate. To što je švedski priraštaj veći od proseka EU, i što naš životni standard i dalje raste i što je naše blagostanje na apsolutnom svetskom nivou, pokazuje da je model socijaldemokrata uspešan.

Zaštitna osiguranja su važan deo objašnjenja za švedske uspehe i za švedski model blagostanja. Ona pružaju sigurnost. Ona se zasnivaju na solidarnosti. Ona stvaraju preduslove za priraštaj, razvoj i nova radna mesta.

U našoj Švedskoj se svi ubrajaju. Koju ćete Švedsku vi izabrati?

